

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Fiókkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos E. Berta dohánytözsdejében, Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésében, Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában, Bács-Almásán: Rosenberg A. czégnél.

Lapvezér:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 k. — Fél évre 6 k. — Negyed évre 3 k.

Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földmiveseknek és szerényebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

Avizipuskától a Lipót-rendig.

Hosszu ut ez, ... 35 évig tartó turistáság! ... A ki magas hegyre akar kapaszkodni, a völgyben kell hagynia podgyászát. Hát bizony a Lipót-rend kegyeltje is a völgyben hagyta a Tarnócy vizipuskája mellőli hirdetett függetlenségi elveket. Akkor evet ez, mikor bejött Olaszországból s Tarnócy alkalmazta gyarában jó fizetéssel. Nem szemrehányás ez. Sőt dicséret, ha a szegény ember eszével keresi meg kenyerét; mindenestre tiszteletreméltóbb, mint a ki csupán a nevével.

Mikor valaki meghal, vagy nagy kitüntetés éri, biografiát szokás róla írni. Kövessük ezt a szokást s vizsgáljassuk rövidesen, hogy minő cselekedetek vezethettek a vizipuskától a Lipót-rendig? Jogunk van ehhez. — Hiszen kevés magyar embert ér az a szerencse, hogy a legosztrákbabb rendjel diszithesse kabátját, és százszorosan van jogunk ehhez, annak a Kossuth Lajosnak a fiánál, kinek még a halála feletti hivatalos részvét mellett is meg volt tiltva, a ki évtizedek óta a függetlenségi párt elnöke. Érdeklí ez még legszerényebb választóját is a függetlenségi pártnak.

Függetlenségi párt! ... Álljunk meg itt, és nézzük, hogy miként folytatta ez a 48-as elvekért szóló küzdelmet akkor, mikor az elnöke miniszterre lett? ... s miket cselekedett ez a fő ur azóta hogy a választásokból nagy többséggel került ki a függetlenségi párt? ... Irjuk le nagyjából, a miket láttunk, olvastunk és hallottunk, ezekről a létra fogakról, melyek a Lipót-rendig szaporodtak.

Mindenek előtt köztudomású, hogy a függetlenségi párt hangos „nem alkuszunk“ ordítással hitette el a néppel, hogy ha a

jogok érvényesítésére belemennek valami részlettörlesztésbe, akkor elárulták az alkotmányt, mely mindent kibír, csak az egyezkedést nem. Olyannak hirdették, mint a becsületet, melyet parcellázni nem lehet.

Mikor aztán koalícióba állt, megegyezett olyan feladatok megoldásában, melyek nem a függetlenségi párt programjával nem függnek össze.

Mit hirdetett Kossuth Ferenc s a függetlenségi párt 35 éven át? ... Hazafias hadjáratot a régi rendszer megbuktatása; a negyvennyolcas igék megtestesítését; a szólásszabadság megvédését; az ország felszabadítását az osztrák tulsuly alól; küzdelmet a centralistikus törekvések ellen; ellentállást a nemzet újabb katonai megterhelhetése ellen.

„Ezek elejtésére mondja K. F. ur, hogy nem hajlandó olyan hiba következtétjét levonni, melyet minisztersége előtt követett el. Ez annyit tesz: mely pillanatban én miniszter lettem, új ember lettem. A régi eszmékhez, meggyőződésekhöz, ígéretekhez semmi közöm. Igaz, hogy azt mondtam, hogy 1907-re önálló vámtérület kell; qvótát nem emelünk; magyar vezényszemmi körülmények közt meg nem hosszabbítottunk; a házszabályokhoz nyulni nem engedünk ... stb. Ezeket hirdettem miniszterségem előtt; de ezekhez immár semmi közöm, mert ebben a méltóságban a vámközösség a qvótaemelés, a házszabály revisio s tán meg a közös bank fentartása mellett is fogadkozom.“ A létrafog szaporodik.

A függetlenségi párt-évtizedes küzdelmek, lelkesítések, a szabadelvipárt lehazaárulózása, sárral bemocskolása mellett, azért kért többséget az országtól, hogy nyomban

megszabadithassa a mit a 67-es politikától követelt,

Három éve megkapta a többséget; és miben váltotta be ígérését? ... Miben különb „a hazaáruló“ szabadelvű pártnál? Semmiben. Folytatja, ahol a 67-es elhagyta; de mégis különbözik abban, hogy rosszabbul és rengeteg áron csinálja.

„A mai függetlenségi párt azt jelenti, hogy nincs többé függetlenségi politika. A címet viseli, de a politikát agyonütötte.

Az meg éppen megbotránkoztató, a mivel ezt a változást indokolja: Többségben vagyunk ugyan, de más az elvi álláspont és más a gyakorlati politika ... Teringettét! hiszen ez nem új találmány Hanem hát jellemes, becsületes indokolás-e ez?! ... Nem az lett volna-e a becsületes eljárás, hogy ha már muszáj 67-es politikát követni, a mandátumot vissza adták volna a kerületnek és felvilágosították volna választóikat arról, hogy hiába van többségben a függetlenségi elveket meg nem valósíthatjuk; a felség szóba sem áll velünk, hanem kénytelenek vagyunk 67-es politikát követni; folytatni azok munkáját, kiket legyaláztunk, lehazaárulóztunk; mit szóltok hát ehhez? Akartok-e tovább is függetlenségi politikát? Kossuth Lajos elvei mellett küzdelmet? vagy pedig 67-esekké lesztok? mely esetben magunkat készséggel felajánljuk.

Mert az mégis borzasztó anomalia, hogy a kerület függetlenségi párti; a képviselő meg 67-es! ... A lajtorjafog szaporodik.

Nem is tudom, hogy becsületsértés nélkül miként aposztrofáljam azt a menteséget, melylyel a nagyszájú zabszállító mentette ezt az ur színe változását: „akkor mi voltunk kisebbségben, most pedig mi vagyunk többségben.“ Az az, a kisebbségnek

Salome.

— A „Bácsmege“ számára írta: —
Molnárné Radich Jolán.

I.

Jordán kék vize mélan mormolva fut alá;
Habjai bus, zsoldár hangját viszik tova.
Ezeréves vágnak elnyomott sóhaja
Száll az ének szárnyán hozzád nagy Jehova!

Most elhallgat bugva az ének ... Figyel a nép, ...
S a nagy csendességben megszólal Jonachán
A próféta beszél az Urnak hírnöke
S hívő serege büvölten csüng ajakán.

Az est lilás köde lassan lehull a tájra ...
S távol lakokban kigyul a lángok fénye ...
Megmozdul a tömeg ... Elhallgat Jonachán
Kezeit áldóan emeli a népre.

Egyedül marad ... Előtte hangos a város ...
Mögötte: végtelen hallgató pusztaság ...
A lány légbe édes illatot lehelnek
Bársonyos virágu, telt lombos rózsafák.

Nézi a várost ... Busan nézi ... Majd megindul:
A pusztá hívja, a rejtelmes pusztá várja.
Már feljött a hold is s mind előbbre lépven
Ezüstös leplet von magányos utjára.

Hallgat az éj ... Csak a virágok szirma pereg,
Hull alá a földre halk sóhajtással.
Vagy, tán nem is virágsóhaj — egy asszony sziv
Forró vágya rezg a néma légen átál.

Megáll a férfi ... Megremeg szálal alakja ...
A bokrok árnyékából egy asszony kilép.
Salome az, a szép, a bűnös királyleány
Leborul a porba ... átöleli térdét ...

És szól a lány: „Jonachán sorvadok, elégek“ ...
Felel az apostol: Poklok tüze éget!
S beszélni kezd neki szeliden, biztatón
Örökké tartó szent üdvéről az égnek.

Az átszellemült, halavány aszkéta arcon
A vértanuk hősi lelkesedése ég;
Csak áll, ott áll, a leány hallgatja merőn,
Ajkára függesztve mámoros nagy szemét.

Aztán megrázza fejét — s vad fájdalmas daccal
Hatalmas árként tör ki a szó ajakán:
„Nem kell a menny, az üdvösség nekem ...
Az ajkad, a csókod kell Jonachán.“

II.

A márvány fülkének függőnye széttárva
Salome fekszik ott, patyolat ágyába.

„Szeretlek ... gyűlöllek ...“ sóhajtja magába,
„Szeretlek ... gyűlöllek ...“ százszor is napjába.

Herodes udvara, fáklafényben ragyog.
Vigan gyülekeznek léha udvarnépek.
Párduc testü lányok, habvállu asszonyok
Pajkos mulatásra, táncolásra készek.

Felkell Salome is ... Mosdik rózsá vizbe.
Gránát virágot tűz éjszini hajába.
Fehér tunikát kap magára sebtibe.
Aranyos övet köt karcsu derekára.

Folyik az ünnepség ... Duhaj nóta járja.
Fnyják a sipokat, halkan zeng a hárfá ...
S egyszer csak Herodes szétnéz a vigságba:
„Hol van Galilea legszebbik virága?“

Mozgolódás támad ... Besuhan Salome,
A király lábánál meghajlik bókólva.
Olyan a járása, minthogyha szellőbe
Karcsu szép liliom lengene, hajlongna.

Mosolyog Herodes ... Udvara köré gyül ...
„Salome járj táncot, királyod kívánja!“
Megzendül a hárfá. — A leány táncra perdül,
Lágyan imbolyogva, csábos hévvel járja.

„Isteni a táncod!“ Herodes kiáltja —
„Kivánj tőlem bármit, im neked megadom!“

szabad a népet lázítani; benne elérhető vágyakat kelteni; a fenálló rendet megbolygatni; száz és száz becsületet jellemet lepíszkolni; ledarabantozni... csak azért, hogy ők kerüljenek a helyökbe s ugyan azt csinálják, a mit elődeik csináltak... de ismétlem, hogy ők rosszabbak.

Hetesy Viktor.

— **Hodzsa Milán orsz. képviselő** március 29-én beszámoló beszédet tartott Balkeszin. A nemzetiségi pártnak a kormány és tábora ellen való állásfoglalásainak politikai okait magyarázgatta. Végül a német nemzetiségű törekvésekről szólt.

Bogdanovics Lucián.

A szerb radikálisok és ujvidéki függetlenségi szövetségeik csufos kudarcot vallottak. Dédelgetett kedvencük, *Zmejanovics* püspök alól kegyetlenül rántotta ki a gyéként a korona. A mindenre kapható hirhedt nemzetiségi agitátor most már visszafordíthat Versecre s elpanaszolhatja hasonszörű hiveinek keservét, szégyenletes kudarcát, melyet a pünkösdi királyság neki szerzett. Balla Aladár, Teleki Árpád, Battyányi Tivadar et consortes pedig, akiknek karlócai szélmalomharcát mindenütt hahotával kísérik, ebből az esetből okulhatnak, hogy a magyarság nagy nemzeti ügyét semmiféle pártpolitikai, avagy más érdekért föláldozni nem szabad.

Mi pedig, akik kezdettől fogva elszántan küzdöttünk a radikálisok uralomra jutása ellen, megnyugvással regisztráljuk a hirt, hogy a király, a ki a szerb egyházi ügyekben mindenkor a magyarság álláspontjára helyezkedett, *Bogdanovics* Lucián budai püspököt, a magyar érzelméről ismert nagytudományú főpapot nevezte ki karlócai adminisztrátorrá s egyttal a titkos tanácsosi méltósággal tüntette ki.

Bogdanovics Lucián budai görög keleti szerb püspök Baján született 1867-ben. A gimnáziumot szülőhelyén, a teológiát Karlócán, jogi tanulmányait az egri érseki liceumban végezte. 1891-ben tette le a szerzetesi fogadalmat, azután két évig a karlócai szerb főgimnázium tanára volt s egyebek között a magyar nyelvet is tanította. Magyarécs volt budai püspök halála után a budai egyházmegye adminisztrátora

— Elsápad Salome, megremeg az ajka:
„Jonachának fejt, csak is azt akarom!”

III.

A márvány fülkének függőnye behuzva,
Salome fekszik ott patyolat ágyába.
Százszor is megfordul, szeméit behunyja,
De oly nehezen száll álom pillájára.

— Délre hágott a nap... Ébredsz Salome,
S eszmélve körül néz a sötét szobába.
Ugy gyötrődik lelke: valóság — álom-e?
Az éjji multság... s szörnyű kívánsága...

... S meglebben a függöny. A szomszéd szobából
Egy rabszolga asszony becsuszik a térdén.
Ajándékot hozott. — A tál vert aranyból
Fehér selyem rajta. — Piros vérfolt selymén.

Felveti a leplet Salome s feljajdul:
„Mit tettem?... Jaj nekem!... Mit tettem?...
[Jaj nekem!...]”

Éjfelete haja bomlottan alá hull,
Végig veti magát a márvány köveken.

És sir... sir amint csak asszony tud sirni,
Akinek szívéből kihalt minden remény,
Ajakát a kihült ajkakra temeti:
„Jonachán enyém vagy, már egészen enyém”.

lett, 1907. végén pedig budai szerb püspökké választották meg. A főrendiházban a pénzügyi bizottság tagja s helyet foglal a főváros törvényhatósági bizottságában is. Sándor szerb király 1901-ben a szent Száva-rend nagykeresztjével tüntette ki. Bogdanovics Lucián, mint kiváló teologus, a hittudósok között elismert tekintély. A budai szerb egyházmegyének aligha volt rokonszenvesebb püspöke nála, aki nemcsak hiveinek tiszteletét és ragaszkodását bírja, de nagyabecülik minden körben, ahol ismerik a magyar érzésű főpap kimagasló érdemeit.

Az új adminisztrátor kedden és szerdán körülbelül ezer üdvözlő sürgönyt kapott, leginkább a bácsmegyei szerbség köréből. Kinevezése mindenütt nagy örömet, kitörő lelkesedést kelt.

Bácsmegye közgyűlése.

— Befejező tudósítás. —

Zombor, 1908. márc. 31.

Madaras ártézi kut furása. Jöv.
Tataháza községi szülésznő fizetésfelemelése. Jöv.
Ugyannak községi kisbírák fizetésfelemelése. Jöv.
Péterréve a tanyai szerb iskola részére megvett telek. Megsem.
Madaras vágóhid építése. Felold.
Jánoshalma a községi alkalmazottak fizetésfelemelése. Jöv.
Óbecse a magyar asphalt részvénytársasággal szemben fennálló tartozásának mikénti fedezése. Jöv.
Ugyannak a parlamenten föld haszonbérbe adása. Jöv.
Mozsor Gatyarity Glisoné segélyezése. Jöv.
Mozsor Petkov Mikáné segélyezése. Jöv.
Titel Bolmanacz segélyezése. Jöv.
Mozsor Pantelemonov Áco házhely adományozása. Jöv.
Titel vágóhídi csatornának újja építése. Jöv.
Titeli kezelő bizottság határozata Perits Nenád kártalanítása. Jöv.
Dunagárdony Bugarin Jefta segélyezése. Jöv.
Alsókaból Veszelinovic Milán fizetésfelemelése. Jöv.
Titel az iparos tanonciskolában teendő intézkedésekre kiadott miniszteri rendelet. Jöv.
Mozsor iskolaépítés. Jöv.
Titel iskolaépítés. Jöv.
Sajkáslak község ház építés. Jöv.
Mozsor Eremits Milán és társainak fizetésfelemelése. Jöv.
Dunabökény gypmesteri állás szervezése. Jöv.
Zenta Nikolics Andria tartozásának törlése. Jöv.
Bajsa képviselőtestületének határozata a póttadó különbözet leiratása. Jöv.
Adamkovich János kérelme tanulmányi segély iránt. Elutasított.
Dr. Balogh Elemér kérelme tanulmányi segély iránt. 2000 kor. megadott.
Vissy Károly gyám kérvénye kisk. Vissy Olga és Izidora nevelési járulékanak kiegészítése iránt. Jöv.
Adai izraelita iskolaszék felebbezése Ada községnek Fischer Mór tanító fizetésének megállapítása tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.
Almási Antal felebbezése Magyarokanizsa az általa kérelmezett utcanyitási megtagadása határozat ellen. Felold.
Szalay Zsiga felebbezése Körtés az irnoki lakbér megállapításának megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.
Kugler Béla felebbezése Kula előző közgyűlésben hozott egyes határozatok megsemmisítése tárgyában hozott határozata ellen. Alispánnak kiadott.
Csatalinác és társainak felebbezése Herczegszántó a községi rendőrség fizetésfelemelését megtagadó határozata ellen. Rendőrzetű 800 K. rendőrök 600 K. kapnak.
Krécsov Szevicszláv felebbezése Sajkásszentiván fizetésfelemelést másodizben megtagadó határozata ellen. Jöv.
Kovács Kázmér felebbezése Sajkásszentiván fizetésfelemelést másodizben megtagadó határozata ellen. Jöv.
Ranczinger András felebbezése Sajkásszentiván fizetésfelemelést másodizben megtagadó határozata ellen. Jöv.
Umstadt Karolina felebbezése Sajkásszentiván község fizetésfelemelést megtagadó határozata ellen. Uj hat. hozandó.

Dunabökény régi iskolák tatarozása. Ujból betérj.

Bácsstóváros Zogorcsits Lázár ellen fenálló 2854 kor. 29 fill. tőke s járulékanak elengedése. Feloldatott.

Bács községi alkalmazottak fizetésfelemelése. Jöv.

Hódáság községi óvodaszolga fizetésfelemelése. Jöv.

Hódáság villamos világításnak a községi nagyvendéglőbe leendő bevezetése. Jöv.

Ada Budzsák bérbeadása. Jöv.

Vajszka és Bogyan egy kiegészítő munkakerő alkalmazása. Jöv.

Vajszka kisbíró és csetnek fizetésfelemelése. Jöv.

Mohol a halászati jog bérlőnek adott engedmény. Jöv.

Martonos ingyenes népkönyvtár létesítése. Jöv.

Martonos ifjúsági könyvtár létesítése. Jöv.

Martonos Eremits Lukács és társai ingatlanának átírása. Jöv.

Hódáság villamos világításnak a községi épületekbe leendő bevezetése. Jöv.

Magyarkanizsa a komp lejáró kikövezése és révház építése. Jöv.

Liliomos ingatlan eladása. Jöv.

Bácsordas jegyzői lak átalakítása. Jöv.

Magyarkanizsa az alsóréti herésföldök bérbeadása. Jöv.

Bácsfeketehegy községi jegyzői lak építése. Jöv.

Apatin az épülő község ház központi fűtésének biztosítása. Jöv.

Ugyannak a gypmester fizetésfelemelése. Jöv.

Bezdan a segédszemélyzeti alkalmazottak fizetésének felemelése. Jöv.

Bezdan kisbírói fizetések emelése. Jöv.

Kiskér állami iskola felállítás. Jöv.

Kerény ingatlan vétele. Jöv.

Bezdan rendőri állások szervezése. Jöv.

Torzsa csendőrök elhelyezése. Jöv.

Ujverbász a gimnáziumi épületnek igazgatói lakással leendő kibővítése. Jöv.

Zenta Fábrik Károly és társai a 48-as honvédek segélyezése. Jöv.

Felsőszentiván szegényház kijavítása. Jöv.

Turja regale kártalanítási kötvény felhasználásának visszatérítése. Jöv.

Bácsstóváros két ártézi kut furatása. Jöv.

Magyarkanizsa két ártézi kut furatása. Jöv.

Óbecse egy 200000 koronás kölcsön felvétele. Jöv.

Dunagárdony fogyasztási adók mikénti kezelése. Jöv.

Tündéres község ház építése. Jöv.

Sajkáslak irnokvégrehajtónak a köztartozások után befolyó végrehajtási illetékek átengedése. Jöv.

Sajkáslak az irokvégrehajtói állás javadalmazásának évi 120 korona lakbérrel való kiegészítése. Jöv.

Titel 1909. évi községi közmunka váltásának megállapítása. Jöv.

Titel 1908. évre réti legelő kibérlése. Jöv.

Titel Mutics Gyóka segélyezése. Jöv.

Titel öz. Sztokni Jánosné kisk. gyermekei segélyezése. Jöv.

Titel Laczkovics Józsefnek újabb 3 havi szabadság engedélyezése. Jöv.

Titeli rétkelző bizottság határozata a kezelése alatt álló területek vadászatra való bérbeadása. Jöv.

Titeli rétkelző bizottság határozata 520,000 korona jövedelemnek a csajkás községek közti szétosztása. Jöv.

Titel Belik István tanonciskolai szolga fizetésfelemelése. Jöv.

Felsőkaból Szaghmeiszter János községi jegyzőnek 720 kor. személyéhez kötött drágasági pótlék megadása 420 kor. Jöv.

Felsőkaból birói fizetés felemelése 120 kor. Jöv.

Felsőkaból község ház részére új telekvétel s ott új község ház építése. Jöv.

Dunagárdony penztári helyiség építés. Felold.

Sajkásszentiván menedékház számára telekvétel. Tud. vét.

Petrócz körállatorvossal kötött egyezés. Jöv.

Ujpalánka a községi segédjegyzői fizetés felemelése 1000 kor. Jöv.

Mohol képviselőtestületének határozata az iskolaalap számadások nyilvánosítása. Jöv.

Veprőd a postatakarékpénztár kötelekébe való belépés. Jöv.

Óbecse hat. a polg. iskola átalakítás tárgyában jóváhagyott.

Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat segélyiránti kérvénye 1000 kor. Jöv.

Dr. Ritter Gyula szolgabíró kérvénye költözési költségért 100 kor. Jöv.
 Milics János tb. szolgabíró kérvénye költözési költségért 50 kor. Jöv.
 Kuluncsics Viktor szolgabíró kérvénye költözési költségért 60 kor. Jöv.
 Hoffmann Sebestyén közg. gyakornok kérvénye költözési költségért 50 kor. Jöv.
 Bács-Bodrog vármegyei Tulipán Háziipari Szövetség kérelme anyagi támogatás iránt 1000 kor. Jöv.

Az ópalánkai népbank ügye.

— Saját tudósítónktól. —

Palánka, 1908. április 6-án.

A múlt hónap 12-én egy híradás jelent meg az országos napilapokban, a melyet több megyei lap is magáévá tett, mely szerint az ópalánkai népbankban sikkasztás történt s a mely *Märtzluff* Mátyás volt könyvelő nevével fűződik egybe. *Märtzluff* tényleg föbelőtte magát. S tette ezt mielőtt a vizsgálat megkezdődött. Tehát akkor, mikor az egylet miképen állása felől még senkinek sem lehetett tudomása. A vizsgálat március 10-én, a könyvelő öngyilkosságának napján vette kezdetét s egy hét múlva sem volt befejezve, sőt a rendezés még most is folyik s előreláthatólag tovább is el fog húzódní. Hogyan tudhatta tehát az, aki a lapokat már március 11-én felültette, hogy az egyletben 200 ezer korona hiány mutatkozik és hogy ez a 200 ezer korona sikkasztás következtében tűnt el? Sehogy! Nem is tudott egyáltalában, csak annyit, hogy a könyvelő föbe lötte magát. Hallott harangozni s a toronyba futott félre verni a harangokat, mielőtt meggyőződött volna, hogy valahol veszedelmes füst gomolyog.

A lapokban az is benne állt, hogy *Märtzluff* hátrahagyott levelében — mert levelet hagyott feleségének — elődjére *Antalicz* Hugóra akarja a sikkasztás vádját hártani. Nohát ez nem áll. Én olvastam a levelet s *Märtzluff* e levelében nem hogy vádol, sőt az tűnik ki, hogy igen jó-érzésű ember volt s még arról sem tudott rosszat mondani, a kinek jóformán áldozata éppen azért, mivel hibáit — nem bűnös szándékból, de talán inkább baráti jóindulatból s a súlyos felelősség tudata nélkül takarta.

S a világgá kürtölt sikkasztásról *Antalitz* kapcsolatlanban sem beszél, csupán annyit mond, hogy nagy rendetlenséget hagyott hátra, a mint hogy ő utána sem maradt fönn egyéb a rendetlenségek halmazánál. Ezt hangoztatta annak idején a „Palánka“ is s ezt így tu om én magam is az igazgató szájából s a selmezbányai takarék, (a mely itt nagyobb összeggel van érdekelve) állandóan Palánkán tartózkodó megbízottjától. Hogy pedig a vádra vonatkozó állításomat igazoljam, idézem a halottnak ide vonatkozó sorait, a melyek így szólnak: „Jó szívem volt. Ennek vagyok az áldozata. Boldogult Hugó barátomnak emlékét akartam tisztán megőrizni és megőriztetni. De sajnos a sors másképp akarta.“ Tehát *Märtzluff*, mint további soraiából kitűnik, úgy gondolkodott, hogy idővel elődjének mulasztásait sikerül rendbehozni. Ez azonban nem sikerült neki, sőt újabb és újabb rendetlenségeket idézett elő s a végén — mint az elején is — *Märtzluff* már maga sem ismerte ki magát s lehet, hogy képzelt bajokat látott, épen azért, mert keveset értett a könyveléshez, a mit levelében be is vall.

Említi ő azt is, hogy annak idején figyelmeztette az igazgatóságot arra, hogy jó lesz az egylet könyveit egy szakértővel fölülvizsgáltatni, de az igazgatóság akkor *Märtzluff* sorai szerint így nyilatkozott: Minek? Hogy más is lássa a piszkot, mely az egyletben van? *Märtzluff* természetesen olyan rendezetlenül nem kellett volna a könyveket elfogadnia. De hát elfogadta. S aligha nem ez az a köszirt, a melyen életének sajkája ketté tört. Másrészt pedig talán az állszegyen is kergette a halálba, a mint azt annak idején a „Palánka“ nagyon helyesen megjegyezte.

Hogy *Märtzluff* becsületes ember volt s kezéhez egy fillér sem tapad, az már a vizsgálatok során kitűnt, valamint az is nyilvánvalóvá vált, a mit soraiiban megemlít, hogy felelősségterhes vállalkozásával nem volt tisztában.

Hogy az ilyen rendezetlen állapotok hiányok nélkül nem lehetnek az természetes, de hogy itt bűnös manipulációról szó nincs, avval mindenki tisztában van Palánkán s csak az a sajtáságos, hogy senkinek sem jut eszébe, — (kivéven a Palánkát, a mely azonban helyi érdekű lap lévén, csak szűkebb körben van elterjedve), hogy a megholt meghurcolt emlékének a sikkasztás vádjával szemben elégtételt szolgáltatasson.

K—s.

Miniszteri iskolalátogató Temerinben.

— Saját tudósítónktól. —

Temerin, 1908. április 5-én.

Aradi Árpád miniszteri iskolalátogató f. hó 2-án és 3-án meglátogatta a temerini iskolákat. 2-án — mivel ezen a napon a többi iskolák heti szünetet tartottak — csupán az államilag segélyezett izraelita népiskolát vizsgálta meg. Táviratozott ugyan előtte való este, hogy a gyermekek 2 órára az iskolába rendeltessenek, de ez — a távirat késői érkezése és a rossz időjárás miatt meg nem történetett.

Harmadikán tehát egész nap bőven kijutott az iskolai kihallgatásokból és kikérdezésekből az ügybuzgó tanfelügyelőnek. *Aradi* Árpád rendkívül szimpatikus megjelenésű és hivatását komolyan felfogó tanférfiu, ki a gyermekek atyjának, a tanítóóság igazi barátjának és őszinte jóakarójának mutatkozik. Igazán elismerésre méltó az a fáradhatatlan buzgósága, az a kitartó türelme, a melylyel a gyermekek lelkéből atyai jóindulattal és pedagógiai szakértelemmel bogozta ki a tudomány alapvető elemeinek magvait.

Hogy viszont kellemes benyomásokat és tapasztalatokat szerzett, azt saját nyilatkozatából tudjuk, a melyben nagy elismeréssel nyilatkozott a temerini iskolákról általában, de különösen kiemelte a róm. kath. felekezeti iskolák kitűnő fegyelmességét és kiválóságát s szavakra fakadván: Ilyen jó iskolákban még nem jártam. Különösen meglepte a „Miasszonyunkról“ nevezett iskolánénék vezetése alatt álló leányiskola növendékeinek értelmes és szabatos tudása s nem győzte eléggé kifejezni legteljesebb elismerését az önfeláldozással működő nénikék eredménydus munkálkodása fölött.

A tanfelügyelő szakértelméről tett tanúságot akkor is, midőn felismerte *Mihálovits* Endre plébánosban, a róm. kath. iskolák igazgatójában is a kiváló tanférfiut. Megjegyezte ugyanis, hogy: „Nagyságos ur sokat foglalkozott a tanítgygyel.“ „Tanítással is.“ Volt a felelet. Bizony, *Mihálovits* mögött egy elismeréssel és érdemekkel teljes pedagógiai mult fekszik s a mint ő nyugodt lelkiismerettel tekinthet iskoláira és azok vezetőire, úgy a tantestület is önértzettel hordozza lelkében azt a tudatot, hogy élén egy szakértő és érdemekben gazdag igazgató áll.

A tanfelügyelő meglátogatta az ujonan létesült iparos-tanonciskolát is, de arról — a mai állapotában nem épen a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott.

Harmadikán az ebédnél, valamint a látogatások után *Mihálovits* Endre plébános, orsz. gyűl. képviselő vendége volt, a hol igen szives vendégszeretettelben részesült.

K. A.

— *Zákó* Milánt, Pancsova és Versecz városok főispánját a király, saját kérelmére állásáról fölmentette, s ez alkalomból neki, kiváló érdemeinek elismeréséül a Lipóttrend lovagkeresztjét adományozta. *Zákó* Milán — mint értesülünk — állandó lakóhelyéül Zombort választotta s ezentul, mint Bács-Bodrogvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, élénk részt fog venni megyei közéletünkben, amely elhatározása kétségtelenül nagy hasznára lesz közügyeinknek.

Vármegyei közigazgatási bizottsági ülés.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1908. április 6.

Bácsbodrogvármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta *Fernbach* Károly főispán elnöklésével rendes havi ülését, melyen jelen voltak: báró Vojnits István, Szemző Gyula, Rácz György, Latino-vits Géza, Szemző István, ifj Vojnits István alispán, Eigl József, Karácson Gyula, Popp György min. tanácsos, kir. pénzügyigazgató, Michálovits

Kornél főjegyző, Scultély Ferenc árvaszéki elnök, dr. Sági Samu főorvoshelyettes, Sztankovits György kir. főmérnök, államépítészeti hivatal főnöke, dr. Molnár Károly, Falcione Lajos, Popovits Aurél főügyész, dr. Csernyus Pál tb. főügyész és Válient Nándor jegyzőkönyvvezető.

Pop György miniszteri tanácsos, kir. pénzügyigazgató jelenti, hogy befolyt:

I. Egyenes adóban: az 1908. évi március hóban befizetett 16,1596 kor. 45 fill. Az 1907. évi március hóban 24,9158 kor. 19 fill., az elmúlt hóban kevesebb 87,561 kor. 74 fill. Az 1908. évi január hó 1-től március hó végéig befizetett 2,109,548 kor. 64 fill., a mult év hasonló időszakában 2,446,523 kor. 47 fill., ez évben kevesebb 336,974 kor. 83 fillér.

II. Hadmentességi díjban: Az 1908. évi március hóban befizetett 4371 kor. 69 fill., az 1907. évi március hóban 5458 kor. 82 fill., az elmúlt hóban kevesebb 1087 kor. 13 fill. Az 1908. évi január hó 1-től március hó végéig befizetett 15,356 kor. 43 fill., a mult év hasonló szakában 27,150 kor. 10 fill., ez évben kevesebb 11,793 kor. 67 fillér.

III. Bélyeg és jogilletékben: Az 1908. évi március hóban befizetett 257,172 kor. 64 fill., az 1907. évi március hóban 298,288 kor. 90 fill., az elmúlt hóban kevesebb 41,116 kor. 26 fill. Az 1908. évi január hó 1-től március hó végéig befizetett 812,819 kor. 43 fill., a mult év hasonló időszakában 884,618 kor. 15 fill., ez évben kevesebb 71,798 kor. 72 fill.

IV. Fogyasztási és italadóban: Az 1908. évi március hóban befizetett 107,606 kor. 32 fill., az 1907. évi március hóban 76,249 kor. 54 fill., az elmúlt hóban több 31,356 kor. 78 fill. Az 1908. évi január hó 1-től március hó végéig befizetett 314,705 kor. 55 fill., a mult év hasonló időszakában 283,677 kor. 85 fill., ez évben kevesebb 31,327 kor. 70 fill.

Dr. Sági Samu főorvoshelyettes a sorozáson levő dr. Pávlovits Simon főorvos helyett jelenti:

Az általános egészségügyi viszonyok az elmúlt hó folyamán kedvezőek voltak, amennyiben a mérsékelt arányban kifejlődött kórmozgalom keretén belül a felmerült betegségek jellege és lefolyása legtöbb esetben könnyű enyhe és veszélytelen volt.

Leginkább észleltettek a légzőszervek különböző bántalmait, azonkívül egyes hevenyfertőző kórok, amelyeknek fellépése az előző hóban kimutatott apadáshoz képest ismét 412 esetben csökkenést mutat.

1. Roncsoló toroklob 13 községben megbetegedett 150, meggyógyult 98, meghalt 38, ápolás alatt maradt 14.

2. A vörheny 14 községben megbetegedett 185, meggyógyult 109, meghalt 40, ápolás alatt van 36.

3. A kanyaró 13 községben megbetegedett 418, meggyógyult 296, meghalt 24, ápolás alatt van 98.

4. Hagymáz 6 községben megbetegedett 21, meggyógyult 9, meghalt 4, ápolás alatt van 8.

5. A hőkhurut 5 községben 23 esetben.

6. Fültömírgylob 20 esetben fordult elő.

Faragó János kir. tanfelügyelő jelenti: A vall. és közokt. miniszter *Szókéné* Szuknovits Mária ipolysági áll. segély. közs. polg. isk. tanítónőt a palánkai áll. polg. leányiskolához áthelyezte, *Guggenberger* Gyula ósövei áll. el. népiskolai igazg. tanítót pedig a bbadrog-vmegyei kir. tanfelügyelőséghez szolgáltatattalra hasonló minőségben berendelte.

Ugyancsak a vall. és közokt. miniszter Zsabya Pincéd, Okér, Dunagárdony és Szond községekben új áll. népiskolák felállítását elrendelte. Ezen új népiskolák az 1909. évi septb. 1-től kezdődő hatályllyal fognak megnyilni.

Petrőc községben az áll. iskola és ovoda, továbbá Kölpény községben az áll. ovoda részére új épületek fognak felállíttatni.

Katymár községben Stamatné Tury Róza okl. óvónő részére egy magyar tannyelvű magán jellegű kisedodova megnyitását engedélyezte.

Az elmúlt hónapban a hivatal részéről a következő népoktatási tanintézetek lettek meglátogatva:

A zsabyai, temerini és boldogasszonyfalvai községi, a zsabyai, kiszácsi és tisztaistvánfalvai ág. ev., a pirosi ev. ref., a zsabyai és temerini róm. kath., a boldogasszonyfalvai, begecsi, pirosi és kiszácsi gör. kel., a temerini és zsabyai izr., a zsabyai magánjellegű el. népiskolák, a boldogasszonyfalvai közs., a pirosi áll. és temerini magánjellegű kisedodovák és a temerini közs. jellegű iparostanonciskolák, — összesen 56 tanteremben.

Ezen tanintézetek látogatása alkalmával azt tapasztalta, hogy a zsabyai magánjellegű a boldogasszonyfalvai gör. kel. népiskola II. osztályában továbbá a kiszácsi és pirosi gör. kel., a tisztaistvánfalvai és kiszácsi ág. ev. elemi népiskolákban a magyar nyelv tanítási eredménye a törvényes követelményeknek nem felel meg.

A *kiszácsi* gör. kel. népiskolánál semmiféle felszerelés nincsen, míg a *zsabalyai* és *temerini* r. k. népiskolák tulusfoltak.

Ezen hiányok orvoslása iránt külön-külön tett előterjesztést a közigazgatási bizottsághoz.

Végül jelenti, hogy a Bácsbodrogyvármegye területén működő községi és felekezeti népiskolai tanítók részére az 1907. évi 27. t.-c. alapján az elmúlt hónapban 18,067 kor. eddigelé összesen 52,329 korona államsegély lett folyósítva.

Sztankovits György kir. főmérnök jelenti:

A that. közutak és az azokon levő műtárgyak állapota kielégítő.

A f. é. fentartási kavics szállítása több utvonalon megkezdődött és jelenleg folyamatban van.

A múlt évben a kedvezőtlen téli idő beállta miatt félbeszakított általán terítéssel kapcsolatos hengerelés *Apatin* és *Petrőcz* községek határában újból munkába vétetett és jelenleg folyamatban van.

Az állami beruházásból engedélyezett utépítésekhez szükséges kőanyag szállítása az összes utszakazon nagy erővel megindult és jelenleg folyamatban van.

A *regőcei* vasuti állomáshoz vezető that. közutakon a kőanyag beépítése megkezdődött.

A bács-zsabalya-titeli that. közut 89-00—95-84 és 96-45—106-532 km. szakaszainak építésére vonatkozó helyszíni bejárás, az összes hatóságok és érdekeltelközbenjötté mellett f. é. március 12-én kedvező eredménnyel megtartott.

Popovits Aurél kir. főügyési helyettes jelenti:

A felügyelete alatt álló zombori kir. törvényszéki fogházban a rend és tisztaság példás, a felügyelet és biztonság kifogástalan, szökési eset nem fordult elő.

Az egészségi állapot jó, ragályos betegség nem fordult elő, az elmúlt hóban a fogház kórházában egy letartóztatott sem állott gyógykezelés alatt.

Az élelmezés, mely ugy a kir. fogházfelügyelő, mint a fogház orvosa és általa is a szabályok értelmében szigorúan ellenőrzetik, kifogástalan, szerződészerű, panasz miatta nem tétetett.

A fegyelem szigorú, fegyelmi büntetés a múlt hó folyamán az őrség körében nem, a letartóztatottaknál egy esetben szabadtott ki.

A zombori kir. törvényszéki fogházban a múlt hó folyamán 57 letartóztatott volt elhelyezve és pedig:

1. Jogérvényes elítelt: elzárásra 1, fogházra 18, börtönre 27, fegyházra 1, államfogházra
 2. Felelőzettség alatt álló vizsgálati fogoly 1.
 3. Elítéletlen vizsgálati fogoly 9.
- Az 1908. év február hó utolsó napján a létszám 59 főből állott, míg a múlt hó végén 57 volt.

Az egészséges és munkaképes jogérvényesen elítelt letartóztatottak kivétel nélkül részint házi, részint pedig nyomdai munkával foglalkoztatnak, mely munkák után a múlt hóban az állam részére 60 kor. 58 f. a rabok részére pedig 62 kor. 06 fillér jövedelem folyt be.

A zombori kir. törvényszék fogházából a múlt hó folyamán a váci kir. országos fegyintézetbe 6 fegyenc, a kerületi börtönbe egy letartóztatott sem szállított, feltételes szabadságra egy sem bocsátott.

A fogház szabályszerűen és teljesen fel van szerelve, a letartóztatottak osztályozása az építési viszonyoknak megfelelően lehetőleg keresztül vitétt s általában a fogház kezelése jó és szabályszerű.

Az *apatini*, *hódsági* és *kulai* kir. járásbíró-sági fogházakban ugy a rend és tisztaság, mint a fegyelem és közbiztonság kifogástalan.

H I R E K.

Fekete szem...

*Ragyogóbbak a szemeid,
Mint a napnak a fénye.
Hisz a napba akárhányszor
Nézhetnék is beléje,
S szeméimet összecsukszom:
Pár perc még csak, hogy láthatnám
Hunytt szemmel is a napot,
S aztán eltűnne legott.*

*Szemedbe csak egyszer néztem,
De azóta szüntelen
Itt látom a csillogását
Büvös fényét előttem.*

— *Maradjon is mindig velem:*

Kísérjen át az életen

S az én nehéz utamon

Legyen őrző angyalom.

Bánhalmi Dezső.

A képviselőházból.

A függetlenségi balpártból és a nemzeti-ségekből álló ellenzék utolsó pillanatait éli a politika küzdelem porondján. Az elnök urak jól értik a csiziót, hogyan kell a nyughatatlan vért, a járamtól irtózó ellenzék elnémitani. Beszélhet higgadtan, okosan, szakszerűen, — egyszerűen rá kell fogni, hogy „eltér a tárgytól” s nyomban megnémult. Kedden például megtörtént az a kacagtató eset, hogy egy képviselőt azért akartak a mentelmi bizottsághoz utasítani, mert közbeszól. Justh Gyula szerint ugyanis tilos a közbeszólás. Szegény áldott emlékü gróf Károlyi Gábor alighanem megfordul a sírjába ennek a vakmerő, cinikus állításnak a hallatára. Tehát azok az urak, akik éveken át közbeszólásaik révén érvényesültek, ma kimondják, hogy a képviselőnek mukkani se szabad. De hát mit csinálnak akkor Förster Ottó, Eber Antal, Beck Lajos akik csakis azért szólnak közbe, hogy az újságok tudomást vegyenek róluk? Ugyancsak kedden történt, hogy Rákovszky István alelnök minden előzetes figyelmeztetés nélkül minden szónoktól megvonta a szót. Persze, így kívánja ezt a koalíciós erély és becület. *Balla* Aladár úvidéki főispán nyomott kedélyhangulatát, melyet a szerb radikálisok letörése okozott, kissé megeléknitette az a tudat, hogy az elnöki csengettyűt katonásan kezelik. Tetszésének kifejezést is adott a folyosón levő néhány főispán kartársa előtt.

Különösen a nemzetiségiekre járt e napon a rud. *Hodzsza* Milánt annyira bántotta az erőszakosság, hogy a padhoz vágta az irományokat. *Polit* azonban megóvta hidegvérrel. Miatta konfiskálhatták az elnökök a szólásszabadságot; neki ez a nap örömet, megnyugvást és elégtételt hozott azzal, hogy a király az ő emberét, *Bogdánovits* Luciant nevezte ki pátriárka-helynökké.

Mihálovits Endre a jobboldalról, *Fernbach* József pedig a szélsőbalról (ami nem azt jelenti, hogy ő szélsőbali) nézték a karzatok szép aszsonyait.

Lapunk vezére, Latinovits Pál ny. főispán Wörishofenből, ahova legidősebb fiát, ifj. *Latinovits* Pált gyógykezeltetés végett kísérte, e hó 8-án Budapestre érkezett, ahonnet pénteken, e hó 10-én utazik haza, borsodi birtokára.

Lapunk téves keltezése. Lapunk legutóbbi száma rossz keltezéssel volt ellátva. A földalon ugyanis április 3-ika s 14. sz. helyett az előző lapszám kelje maradt meg. A corrector mulasztásából történt tévedést ezennel helyreigazítjuk.

Vértesi Károly felolvasásának megismétlése. Már megirtuk, hogy *Vértesi Károlynak*, az országos híri írónak Zomborban, *Coney Island*-ról tartott tanulságos és érdekes felolvasása mily nagy sikert aratott. Erre vall az a körülmény is, hogy a zombori legényegylet elhatározta új épületében ismeretterjesztő előadások sorozatát kezdi meg. *Vértesi Károly* kéri meg, hogy a *Niagaráról* és *Coney Islandról* tartott felolvasásait, a vetülő képekkel együtt ismétlje meg.

Ahol nem találtak sorozásra alkalmas ifjút. Zsabalyai levelezőnk írja, hogy ott a sorozás folyó hó 3. 4. és 5-én lett megtartva. A sorozás eredménye rendkívül silány, amennyiben a zsabalyai járásbeli 707 felhívott hadkötelesből csak 102 énekelheti — ha ugyan tudja — azt a bizonyos nótát, hogy „Október hó 1-én be kell rukkolni.” Megtörtént az a ritka eset is, hogy egy jókora község (*Sajkásgyörgye*) egyik korosztályában fegyvert bíró ifjút nem találtak.

A kir. tanfelügyelő Zsabalyán. *Faragó* János, m. kir. tanfelügyelő a múlt héten Zsabalyán volt és dr. Széchenyi Tamás főszolgabíró kíséretében meglátogatta az összes iskolákat. Két-három a magyar nyelvet nem bíró tanító működését kivéve, a látott és hallottakkal megvolt elégedve.

Csöd Óverbáson. *Stein* Jakab óverbácsi kereskedő és neje ellen elrendelték a csöddöt. Tömeggondnok dr. *Bugárszky* Szilárd zombori ügyvéd.

A kossuthfalvi szokás. Kossuthfalván régi szokás, hogy a vásár tiszteletére egy kis bicskázást rendeznek. A legutóbbi országos vásár alkalmával se volt ebben hiány. A *Neuwirth-féle* vendéglőben ugyanis *Karai Lajos*, *Beszédes Pál* és *Beszédes Vendel* ugy összeszurkálták egymást, hogy vértől borítva, eszméletlen állapotban szedték őket össze. *Karai zsebkését* oly erővel dőfte *Beszédes Vendel* fejében, hogy — mint levelezőnk írja — a nyele beletörött. Az orvos vette ki beöle. Mindhárom ellen megtették a följelentést.

Aki passzióból verekszik. *Csipak* Pál bajmoki legénynek — mint levelezőnk írja — nélkülözhetetlen passziója a verekedés. Vágyát időről-időre ki szokta elégíteni. A napokban is minden ok nélkül megtámadta *Koller Mihály* és *Salamon József* bajmoki lakatosokat és egy olmosbottal véresre verte őket. *Kollár* sulyos, *Salamon* könnyű sérülést szenvedett. *Csipak* ellen, akinek már többször volt baja a büntetőbíróssággal megindították az eljárást.

Vadállatias cselekedet címen lapunk 13-ik számában megjelent hirre vonatkozólag annak helyreigazítására kértünk fel, hogy *Földi* Illés tiszakálmánfalvi lakos ellen megindított eljárást bizonyítékok hiányában március 31-én beszüntették. A vizsgálóbíró nyomban szabadlábra helyezte. A följelentés pletykából eredhetett.

Házasságok. Ifj. *Frenner* István Óbecséről eljegyezte *Erdélyi* Mariska kisasszonyt Zentáról.

Deutsch Róbert facseti földbirtokos e hó 5-én tartotta esküvőjét *Singer* Mancsi kisasszonnyal Ujverbáson.

Schlieszer Nándor zombori butorkereskedő eljegyezte *Weisz* Ella kisasszonyt Eszékéről.

Breszlauer Arthur boldogasszonyfalvi földbirtokos e hó 5-én vette feleségül *Rosenberg* Irma kisasszonyt Zentáról.

Panelh Arthur eszéki kereskedő eljegyezte *Ojner* Katica kisasszonyt Ujvidékről.

Felolvasás a gyermekligáról Paripáson. Paripáson folyó hó 5-én, vasárnap délután *Scultéty* Kálmán községi aljegyző — mint levelező írja — a Kaszinó nagytermében közérdekű felolvasást tartott, mely érdekességénél fogva mindvégig lekötötte a nagyszámu hallgatóság figyelmét. Felolvasásának sikerét koronázta azon nemes tette, hogy felvilágosította a jelenlevőket a gyermekliga emberbaráti intézményéről és utána gyűjtést rendezett, mely alkalomból a jelen volt közönség, filléreik adakozásából 44 korona folyt be.

A derék hitves. *Tőke* István topolyai bérkocsis a napokban — mint levelezőnk írja — azt a szomorú fölfeledést tette, hogy felesége elűnt a házból. Ezt a nagy csapást valahogy elvisselte volna, de fájdalommal töltötte el az a valóság, hogy az asszony magával vitte az ágyneműeket és az összes élelmicikkeket, mintegy 100 K. értékben. Fájdalmának enyhítésére jelentést tett az esetről a csendőrségnél.

Gabonalopás. *Kiss* Károly kishegyesi földbirtokos — mint levelezőnk írja — jelentést tett a csendőrségnél, hogy *Ivánits* Antal és *Szvorén* Kálmán nevű szolgái nagyobb mennyiségű zabot loptak tőle. A nyomozást megindították.

Gyilkosság Jánoshalmán. *Szücs* Gergely 22 éves és *Binszki* István 19 éves és *Vig* Antal 21 éves jánoshalmi legények — mint levelezőnk írja — március 25-én este 8 órakor valamin összeszólalkoztak. A vitaközás hevében *Binszki* Szücs Gergelyt oly erővel szurta szíven, hogy nyomban meghalt. A csendőrség ugy a gyilkost, mint *Binszkit* letartóztatta. *Vig* véres verekedése-kért már ötször volt büntetve.

A zentai tizöltőegylet husvét második napján műkedvelői előadással egybekötött táncestélyt rendez.

Közös erővel. *Koleszár* Mihály és felesége a napokban — mint topolyai levelezőnk írja — megtámadták a velők egy házban lakó *Bugyi* Józsefet. A férfi bicskával össze vissza szurta, az asszony pedig egy leveses tálat vágott a fejébe. *Bugyi* sulyos sérüléseket szenvedett. A tettesek ellen megindították az eljárást.

Óvodaépítés Kulán. *Kula* község előjárósága március 25-én tartott árlejtest a II. községi óvoda 21.594 kor. 90 fillérral előirányzott felépítésére. Ajánlatot tettek: *Dochnál* Ferenc és *Franz* Károly (*Kula*) 20.780 kor., *Schmoll* Lénhárd (*Torzsa*) 21.040 kor., *Eberlein* János (*Torzsa*) 20.970 kor., *Plesz* Mihály és *Pavlakovits* Lőrinc (*Kula*) 21.075 kor., *Keller* Antal (*Kula*) 20.783 kor., *Hermann* Miklós (*Kula*) 21.150 kor., *Schmidt* Fülöp (*Verbász*) 21.200 kor., *Klein* Jakab (*Verbász*) 21. 295 kor. és ifj. *Blum* Fülöp (*Torzsa*) 21.280 koronával. A község *Dochnál* és tsa ajánlatát fogadta el.

Névváltoztatások. *Hinterreiter* Lajos Bajáról Hunyadira, *Deutsch* Alajos Bajáról Dezsőre változtatták a nevüket.

Lólopás. Darabos György bajmoki lakost a keczeli csendőrség lólopás gyanúja miatt tartóztatta.

A kishegyesi templom apró tolvajai. Pecze János 13 éves és Sipos Pál 14 éves kishegyesi fiúk — mint levelezőnk írja — március 2-án behatoltak a róm. kath. templomba, ahol feltörték az egyik perselyt s onnét 2 korona aprópénzt loptak el. A napokban újból behatoltak s a Szent Antal perselyből 25 kor. 48 fillért vittek el. A csendőrség a fiatal bűnösöket kinyomozta, s az esetről jelentést tett a büntetőbírósnál.

Halálozások. Bajsai Vojnits János föld-birtokos a napokban 76 éves korában meghalt. A derék, közszeretben állott öreg urat nagy részvéttel temették el.

Kunetz Kálmán, a megbukott Bácskai Hitelbank volt h. igazgatója a napokban hirtelen elhunyt.

Arutsch Péter cservenkai tanító a napokban 24 éves korában meghalt. Nagy részvéttel temették el.

Knipl Gáspár zombori vendégfő a napokban elhunyt.

A monostorszegi áll. elemi iskola tanulóit által f. é. márc. 21-én és 22-én tartott színelőadás alkalmával a kitűzött jótékonycéla felülírtak: Sztrényi Ferenc 2 kor. 40 fill., Hege-düs Benő 2 kor. 20 fill., dr. Schreiber Lipót 2 kor., Ernszt Mór 1 kor. 60 fill., Nagy Béla 1 kor. 44 fill., Tessényi Oszkár 1 kor. 20 fill., Halász Sándor 1 kor. 20 fill., Vagyotzy János 60 fill., Pavosev Ádám 60 fill., Klanszky Béla 50 fill., Fontányiné 40 fill., Varga János 40 fill., Bruch Herman 40 fill., Kovács József 20 fill., Szluha Gyula 20 fill., Mészáros Lajos 20 fill., Schvarg Mihályné 20 fill., Flesch Mórné 20 fill., Rózenthal Mór 20 fill., özv. Boch Antalné 20 fill. Fogadják a szíves felülírtok áldozatkésztségükért a tanítótestület köszönetét.

Csöd Bácsszentivánon. Pfeifer Mihály bácsszentiváni kereskedő ellen, akinek fizetékép-telenségéről már hírt adtunk, a zombori törvényszék elrendelte a csödt. Tömeggondnokká *Hozma* Lászlót zombori ügyvédet, volt orsz. képviselőt nevezték ki.

Csöd Sajkásszentivánon. Berleth Mihály sajkásszentiváni lakos ellen elrendelték a csödt. Tömeggondnok dr. *Rózsa* Miksa újvidéki ügyvéd.

A róm. kath. egyházmegyei főtanfelügyelő köruton. Zundl Péter kanonok egyházmegyei főtanfelügyelő jelenleg köruton van Bács-megyében az egyházmegye iskoláinak felülvizsgálása végett. Március hó 18-tól április hó 4-ig a kö-vetkező helyeken vizsgálta meg az iskolákat: Miskén, Felsőszentivánon, Rémen, Borrotán, Kélesen, Jánosalmán, Kisszálláson, Mélykuton, Tinójárason, Tatabázon, Mátételken, Bácsalmáson, Bácsbokodon, és Bácsborsódon.

Magyarok rendezett tanácsu városá való átalakításának engedélyezéséről a belügyminiszter a vármegyét is értesítette, mely ifj. *Vojnits* István alispánt nyomban megbizta a szükséges teendők végrehajtásával.

Közigazgatási pótbéjárás a szabadka-gombos-palánkai helyi érdekű vasuton. A szabadka-gombos-palánkai h. é. vasut vonalának a m. kir. államvasutak újgombosi állomásához való csatlakozására nézve a Gfrerer, Schoch és Grossmann cég, mint a vasut építési vállalata, újabb vonalváltoztatás tervét dolgozta ki, aminek alapján április hó 21-ikén közigazgatási pótbé-járás tartanak.

A bácsujlaki iskola céljaira Várogy Gyula érsek 10,000 korona támogatást ígért a napokban, *Dupcz*a jegyző vezetésével nála járt küldöttségnek.

Óvodaválasztás Zentán. A zentai községi óvodánál üresedésben volt egyik óvodóni állást a napokban töltötték be. Lövey Gizellát választották meg 21 szavazattal Répás Flóra 20 szavazata ellen.

A szabadkai állami gyermekmenhely 29 szobája és 6 folyosójában felállítandó cserépkályhák szállítására a menhely igazgatósága f. é. március 24-én árlejtést tartott. Ajánlatot tettek: Szilágyi és tsa (Arad) 3270 kor., Majláth Gergely és fia (Szabadka) 2668 kor., Willner Frigyes (Óverbász) 3308 kor., Dániel A. József (Szabadka) 2970 kor., Kovács és Szalai (Budapest) 3185 kor., Hirsch és Frank (Budapest) 5680 kor. (perpetuum vaskályhákra), Bogovits és tsa (kecskemét) 2642 kor., Első murányvölgyi agyagipar és kályhagyár r. t. 2956 kor., Erdélyrészi kályha és agyagipar-gyár (Kolozsvár) 3800 koronával. Az ajánlatok fölött a belügyminiszter fog dönteni.

Új papirkeres Zentán. Molnár S. Vince zentai nyomdatulajdonos könyv- és papirkereskedést nyitott. Körözünyében hangsúlyozza, hogy leginkább hazai gyártmányú cikkeket hoz for-galomba.

Bicskázás Kishegyesen. Lakatos János kishegyesi lakos — mint levelezőnk írja — múlt hó 25-én esti 7—8 óra között az utcán sétál-gatt, amikor Mendler Antal, Horváth András és Tóth József kishegyesi lakosok késsel megtámadták és súlyosan összeszurkálták. A bicskások ellen a vizsgálat megindult.

Gondnokság alá helyezések. Horváth Géza péterrévei és Bognár Lajos kulai lakosokat elmebetegség miatt gondnokság alá helyezték.

— **Új cégek.** Bácsmegyében újabban eme cégalakulások történtek:

Zombor, özv. Theodorovits Gy. Miklósné, ecetgyáros.

Szenttamás, Leszkovác Acáné szörmeáru, kalap- és divatkereskedő.

Zombor, Spitzer Bernát utódai (Talajdonosok Tantner Ottó és Gyulai Oszkár) szállítási üzlet.

Meglopott kis leány. Róth Keresztély szeghegyi lakos 4 éves Margit leányának a napokban az utcán két arany fülbevalóját Lala Krisztina kishegyesi cigányasszony kilopta és azzal megszökött. A csendőrség a cigányasszonyt elfogta. A tolvaj cigányasszony ellen a vizsgálat megindult.

A szülői gondatlanság áldozata. Cseresity Nitya tündéresi földműves — mint levelezőnk írja — a napokban kukoricát morzsolta. A gép mellé került 4 éves kis fia, akinek jobb karját szakította le a gép. A gondatlan apa ellen megtették a följelentést.

Baleset vagy öngyilkosság. Wurtz János tiszakálmánfalvi tekintélyes polgár március 31-én — mint levelezőnk írja — Újvidékre utazott. F. hó 1-én Dunagárdony alatt a Dunából kifogták a holttestét. Hogy miként történt a halálos eset, az eddig ismeretlen.

Öngyilkosság Titelen. Riedl János titeli lakos f. hó 1-én — mint levelezőnk írja — a szőlőjében egy kétszövű vadászfegyverből kétszer magára lőtt és súlyosan megsebesült. Tettének oka vagyoni tönkrejutás.

Megvert asszony. Németh Pál csantavéri lakos — mint levelezőnk írja — már régebb idő óta haragszik Nagy Lajosnéra. Bosszuját a napokban azzal töltötte ki, hogy egy ostorral véresre verte. A durva támadó ellen megindították a vizsgálatot.

Az asszonyi csetepaté vége. Muts Jakabné, Fád Mátyásné és Fischer Ádámné szabályai asszonyok e hó 4-én délután pletykából kifolyólag a nyílt utcán összeveszték. A válogatott kölcsönös sértések után egymás ruháját vették nem épen gyengéd körmöcskék cirogatása alá. A pokoli zajra előkerült aktív szereplő hölgyek egyikének hitese ura és a harcias asszonyokat — hál' az Istennek, baj nélkül — széjjel választotta. A le-folyt vigjáték főbb jeleneteinek ekként vége szakadt volna, ha a csatát érten hősies vereséget szenvedett Muts Jakabnéban nem foggant volna meg az asszony nem hősies bosszuvágya. Férje este alig került haza munkájából, elmesélte neki a ke-délyes csetepatét. A férjben a nehéz napi munka után is felébredt a hitvesi önérték és szeretet, ennek kézzelfogható bizonyítékot adandó, vas-villával felfegyverkezett és a harcban győztesként kikerült Fischer Ádámné udvarába mászott, ahol áldozatra lesett. Nem sokáig kellett várnia, mert Fischer kutyája az idegen férfira — ellenséget sejtve benne — irtóztatóan ugatott. A zajra figyelmes lett Fischer Ádám revolvérrel kiment erre az udvarba és három a földbe irányított lövéssel vélte a kutyaugatást maga után vonó egyént el-riasztani. Terve nem sikerült. Az elrejtőzött és bosszút lihegő férj a lövések után előugrott és háromszor ugy csapta fejbe, hogy most élet-halál között lebeg. *Mutsot* állandó pihenésre a szabályai kir. járásbírósa invitálta meg, kellő csendőri fe-dezet mellett.

Jótékonycélu műkedvelői előadás Te-merinben. Folyó hó 29-én a „József kir. herceg Szanatórium Egyesület” hölgybizottsága a temerini műkedvelők közreműködése mellett, páratlan eredménnyel előadták Guthi Somának 3 felvonásos „Házasadójunk” című énekes bohózatát. A szereplők közül különösen meg kell említenem, hogy példás szereplésük által a többiek közül kitéűntek: Liszka színésznő szerepével Léh Fülöpné, Sámson házasságközvetítő szerepével Vartpert György, Lidike leány szereppel Reiter Hermína, Kubacska tót nábob szereppel Nagy Rezső, Dusák szereppel Kern Zsigmond és Mari varró-leány szereppel keltett feltűnést Nagy Irmuska. A darabot nagyon emelte Léh Fülöpné, Devits Károly és Varpert György igazán megható énekei. Kulcsár Kálmán szereppel viharos tapsokat aratott Devács Károly, ki egészen művészileg adta és hűen utánozta ezen szerepét. Elismerést érdemel-nek még Schütz Gyula, Hermann Ninuska,

Balázs Margitka, Nagy Rezsőné, Hacher Áron, Komlós Ferenc. Ezuton is forró köszönetet mondok mindazoknak, kik kedves játékaikkal oly élvezetet szereztek a hallgatóságnak.

Bácskai karcos.

Az ópalánkai bankügy kapcsán azt a szenációt találták föl a lapok, hogy az elhunyt könyvelő, *Märzluft* Mátyás sikkasztást követett el. Most aztán kitudódott, hogy e hír alaptalan.

A hír terjesztői nyilván ugy gondolkodtak, hogy ha már *Märzluft*-ról (márciusi levegőről) van szó, mért ne lehetne akkor márciusi *légből* kapott híreket világgá bocsátani.

*

Bogdánovits Lucian püspököt, a karlócai új adminisztrátort a király *titkos tanácsossá* nevezte ki.

Ezzel a kinevezéssel aztán alaposan agyon-lapították azokat a *titkos tanácsosokat*, akik a kormányt Zmejánovits és radikális társai érdeké-ben informálták.

*

Vértesi Károly felolvasásának nagy sikerét egy *Zsoldos* nevű zombori író mindenáron le-akarja rontani.

No—no! Nem illik egy nagyérdemű férfival szemben a rosszakarat *zsoldosává* szegődni.

KÖZGAZDASÁG.

A palánkai járás gazdasági tudósítójává a földművelési miniszter *Wöfl* Péter németpalánkai földbirtokost nevezte ki.

A főispán a kulai posztógyárért. Kulán az ősszel posztógyár alakult. Ennek az életrevaló iparvállalatnak az érdekében *Fernbach* főispán fel-hívást intézett a szomszédos vármegyék főispán-jaihoz, melyben arra kéri őket, hogy a rendőrség és szolgazemélyzet ruhaszükségletét ebből a gyár-ból rendeljék meg, amivel a vállalat prosperálását mozdítják elő.

Az óbecsei országos vásár, melyet e hó 5-én tartottak meg, nem a legjobban sikerült. A kedvező időjárás dacára igen csekély volt a vevők száma. A környékbeli iparosok a magukkal hozott áruk nagyobb részét kénytelenek voltak vissza-vinni.

A vármegye, mint a gazdasági egyeslet tagja. Bács-Bodrog-vármegye törvényhatósági bi-zottsága 1000 korona díjjal belépett a Bácsmegyei Gazd. Egyeslet tagjai sorába.

A zombori háziipar kiállítás költségeinek fedezésére 50 koronát adományozott *Plukovich* József nagybirtokos, volt orsz. képviselő.

A tiszakálmánfalvi vásárt e hó 5-én tartották meg. Az állatfelhajtás nagy volt. A for-galom is eléggé élénknek mondható.

Szerkesztői üzenetek.

G. K. Monostorszeg. A felülírtések kimutatása elnézésből kimaradt. Most pótlólag adjuk le.

T. B. Zenta. Már rég el van intézve. Hiszen a többi lapok is megemlékeztek róla.

D. E. Baja. Átadtuk az illetőnek.

Sz. B. Újvidék. Hodza Milán 1873-ban Szucsány-ban született. A *Szlovenszky Tyzdennik*-et szerkeszti. Több pánszláv lapnak, így a „Flas”-nak is munkatársa. Határozottan magyarellenes politikát folytat s így teljesen rászolgált arra a lesújtó bírálatra.

Gr. K-ly. Annak idején küldünk belőle.

L. M. ka., Zombor. Igaza volt. Fiatal leány olyan helyre semmi szín alatt se mehet el. Vannak esetek, amikor illedelmes a lefolyása, de már maga az a kör-ül-mény, hogy a hely rossz híri, lehetetlenné teszi az oda-menetet.

B. J. Parrag. Köszönjük. Elintéztük.

P. E. Béreg. Szerkesztőnk és az érdekelt fél egy-ránt köszönik szives felvilágosítását.

K. O. Bácsalmás. Az illetővel közöltük.

H. V. Kossuthfalva. A harmadik mint önálló cikk kerül sorra.

Szegő Dénes, Temerin. Önhöz intézett levelünk „Cimzett ismeretlen” jelzéssel visszajött.

G. T. Zenta. Az „Óbecse és vidéke” határozottan jobb. Úgyesen, gonddal szerkesztett ujság, s így a párisi lapok között első helyen áll.

„Kinek adjam a szívemet?” Bárkinek, csak nekünk ne.

M. K., Baja. A mostani viszonyok nem igen alkalmasak.

Ovónő kisasszony

azonnal alkalmazást talál ovodaköteles gyermekek mellett.

Ovónői oklevéllel bírók előnyben részesülnek.

Ajánlközlások alulíróthoz intézendők.

Wurst Lajosné

Ujvidék, Duna-utca.

3-1

Sanatogén!

Az összes művelt államokban több mint 5000 orvos tanár és orvos ajánlja, mint a legkiválóbb erősítő és felhívító szert.

Erősíti a testet, edzi az idegeket.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Képes ismertetőfüzetet ingyen és bérmentve küld Bauer és Tsa., Berlin SW. 48.

GYOMORBAJOSOKNAKI

Mindazoknak, kik hűtés, a gyomor túlterhelése, silány, nehezen emészthető, túlmeleg vagy túlhideg étkek élvezete, vagy rendetlen életmód folytán gyomorbaiban, **gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorbántalmak, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek**, egy kitűnő házi szer ajánlatos, melynek kitűnő hatása éveken át kipróbáltatott; ez az

ULLRICH HUBERT-féle növénybor,

mely kitűnő gyógyerejű füvekből jó borral készül s az emésztő szerveket erősíti. — A növénybor megszünteti az emésztési zavarokat és előmozdítja a vérképződést.

A növénybor kellő időbeni használata csirájában elfojtja a gyomorbaikat. Ne késsünk használni tehát jelenségeknél, mint **tejfájás, fejbőfőgés, gyomorfőgés, puffadás, hányásinger**, melyek idült gyomorbaiknál hevesen lépnek fel, eltűnnek már néhány napon ivás után.

Székrekedés kellemetlen következményeivel, mint **szorulás, bélgörcs, szivobogás, álmatlanság, vérömlések** a májba, lép- és veseelégtelenségbe a növénybor által igen gyorsan mellőzhetnek. A növénybor mellőzi az emésztetlenséget és könnyű szék által az alkalmas anyagokat eltávolítja a gyomorból és belekből.

Sovány, sápadt kinézés, vérhiány, elerőtlenedés következményei a rossz emésztésnek, hiányos vérképződés és a máj beteges állapota. — **Étvágytalanság, ideges bágyadság, lehangoltság, gyakori tejfájás, álmatlan éjszakák** veszik elő a személyeket. — A növénybor friss impulzust ad az elbágyadt életérőnek. A növénybor fokozza az étvágyat, előmozdítja az emésztést és táplálkozást, ingerli az anyagváltót, gyorsítja a vérképződést, csillapítja az idegeket és új **életkedvet teremt.** Számtalan elismerés és hálaírat bizonyítja ezt. — Kapható 1-50 és 2 frlos palackokban Székhelyén összes gyógyszertárban, melyek 3 vagy több palackot rendelni áron küldenek továbbá Várpalota, Polgárdi, Seregélyes, Lovasberény, Vaa. Acsa, Csákvár, Bocskaj, Moór, Zirc, Veszprém, Enying, Aba, Sárosd, N.-Perkát, Duna-Adony, Ráckeve, Ercsi, Söskút, Martonvásár, Etyek, Bicske, Tata-Tóváros, N.-Igmány, Győr-Szt-Márton, Tét, Győr, Acs, Komárom, Bajna, Esztergom, Szt-Tamás, Szt-Györgynező, Párkány, Vörösvár, Budaörs, Török-Bálint, Promontör, Csepel, Tétény, Erd. Sziget-Szt-Miklós, Almás, Szalk-Szt-Márton, D.-Pentele, D.-Vecse, Hercegfalva, Sárbcgárd, Sár-zt-Miklós, Szilas-Báthás, Czece, Simontornya, Ozora, Lajos-Komárom, Adánd, Endréd, N.-Vázsony, Szt-Gál, Devecser, Pápa, Lovász-Patona, Szill, Kapuvár, Fertő-Szt-Miklós, Csorna, N.-Megyer, O-Gyalla, Szt-Péter, Bátorkeszi, N.-Maros, D.-Verőce, Vác, Tótfalu, Szt-Endre, Pomáz, Békás-Megyer, R-Palota, Kőbánya, R-Keresztur Soroksár, D.-Földvár, Ráckeve, Újpest, Budapest és itt minden magyarországi és osztrák-magyar birodalmi gyógyszertárban. — A fehérvári gyógyszertár 3 vagy több üveg növénybort eredeti áron küldenek Auszria-Magyarország minden helyére.

Utánzás tilos. Csak Ullrich Hubert-féle növénybor kérendő.

Globin a legjobb és legfinomabb Czipó tisztoszer

Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

LEOPOLD GYULA Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 napra üzárólag kövveletu.

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan: **Garvens-szivattyut**

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyuk szemét, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle **TYUKSZEMHALÁL** ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sósborszesz az **ERŐ SÓSBORSZESZ** ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a **KOSMOS** vegyszert és kozmetikai laboratórium. **GYŐR, BAROSS-UT.**

Csemegé-konzervek BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttek, izet, szörpök, gomba-, hús- és fűszerek-konzervek, némes borosokak. — legkiválóbb minőségben szállít — elsőkelőbb árszerekek készvettetésével is.

Felkai Konzervgyár, Barta József Felka (Soposmegye). — Kérjen árjegyzéket!

BÉLHURUT (hasmenés), gyomorgörce legjobb gyógy-szere a BARTA-féle fokoto áfonya-gyógybor, kapható gyógyszerárakban. — 5 üveget 8 k-ért bérmentve szállít — elsőkelőbb árszerekek készvettetésével is.

TOKAJI CHINA-VASBOR. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárakban. Postán küldi: **KOBONA-GYÓGSZERTÁR** Budapest, Kalvin-ter.

PLATSCHEK VILMOS elismert legolcsóbb, legzolidabb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza** Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI fényképezési és festészetű műtermében **BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.** készölnek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársonyra, fára, elefántcsontúra stb. Gross, fűggeték, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sírkövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK a legolcsóbb és legerősebb emésztőpor

Doboz 2 kor. Postal szállítás utánvéttel **FEHER GALAMB** gyógyszerár Budapest, HUNGÁRIA-KÖRUT 93 Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Meglepő haladás! **FICHTENIN** a legkiválóbb, szabadalmilag védeett szer, mely mindenfajta fűgét a lakásban ép ugy, mint mindennemű hernyót, verés levetteti és egyéb kert- és veteményben kártevő állat-kákat és azok petéit azonnal megöli.

Legmegbizhatóbb védőszer **szunyog és darás ellen.** Használati utasítás azonnal való eljárás mellett biztosítja a feltétlen eredményt.

Vesérképviselőik Magyarország részéről **DIAMANT és VADAS** Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-61.

BOGDÁNY szerencsége páratlan! Vásaroljunk osztály-sorsjegyet csakis **BOGDÁNY S.** fővárosi sorsjegytroda r.-t.-nal BUDAPEST, KÁROLY KÖRUT 20.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA 8 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-30 **Dr. KOVÁCS** gyógyszerár Budapest, Gyár-utca 17. „Tollott-éttkek” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal Beretvás-MIGRAIN-pasztillát, mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet. Minden gyógyszerárban és drogériában kapható. **Fővárosi BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerár KISPEST, Rákóczi-utca 2. Ingyen postal szállítás 8 doboz rendelésnél.

PARIS Szállodás: Simon Pé Budapest, VI., Váci-körút 25. az. 100 szoba 220 K-tól feljebb, étkezőkellé-pek és villanyvilágítások együtt. Fürdő, napána kárház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az óraszo pályaudvarok be- hátuk felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten? **Schuller Kaszinó-éttermében** VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz. Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS I. hemoptiával rendelő-intézeté idült betegségekben szenvedők számára Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER szörmeáru elődrangok és mások. világon el vannak terjedve. Első és legmagyobb molykár ellen védő részv.-társ.

Bácsmegeye földrajza.

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a t. tanhatóságok és kartársaim figyelmét a **Bács Bodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára, az új utasítás alapján irt**

földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur f. évi 54794. szám alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal teszem közzé, hogy **ez az egyetlen engedélyezett földrajz**, mit t. kartársaim segédkönyvül használhatnak. Szives jó indulatukba ajánlom sok fáradsággal és költséggel kiállított tankönyvecskémet, melylyel legelső sorban is kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítása, 24 képpel van díszítve és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg is a legjobb benyomást teszi a szemlélőre.

Ára térképpel együtt 60 fillér. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

MEZEI MIHÁLY
községi tanító.
Zenta.

Akácfa-szőlőkaró, kerítési oszlop, ke- rékküllő és tölgytalp,

melyek tartóságuknál fogva legolcsóbbak kaphatók

Wolf és Trostler cégnél Ujvidéken.

Fatelep: Iroda:
Örmény-utca. Duna-utca 6.

3-3

Elsőrendű falitéglat minőségű

Francia hornyolt Szab. hornyolt Hódifarku tetőcserepet

és különféle idom-
téglat szállít bármely
vasúti állomásra

Pallós Ignác

tabi gőztégla, cserép
és agyagáru-gyára

T a b (Somogy megye).

Központi iroda: Budapest,
VI. Hajós-utca 9. szám.

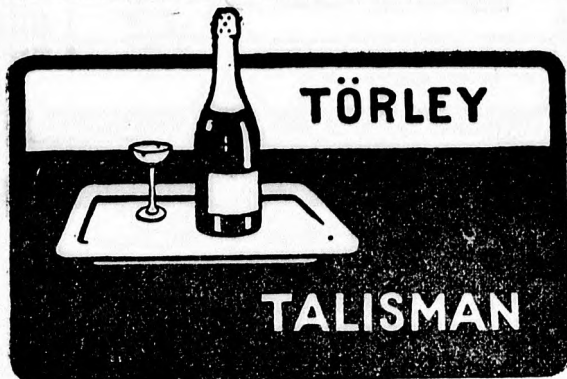
Nagyvendéglő bérlet eladó!

Kuczora község nagyvendéglő bérletemet, mely kitűnően jövedelmező betegség miatt eladom.

Bővebbet

Hromis György vendéglős, Kuczora.

5-4

1685.908. szám

Pályázati hirdetmény.

Szépliget községében leköszönés folytán üresedésbe jött **irnokvégrehajtói állás** betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Ezen állás évi 850 korona havi előleges részletekben fizetendő készpénzfizetés és az összes befolyó behajtási illetékek élvezetével van egybekötve.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi **április hó 20-áig** terjesszék be, mivel a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Palánkán, 1908. évi március hó 21-én.

Kipp Dezső
főszolgabíró.

2-2

Félvér simenthali **bikák** és **Yorkshire** tenyészállatok elsőrendű minőségben kaphatók **dukai Takács Ferenc** gazdaságában **Duka, Vas megye,** vasut és táviró: **Jánosháza.**

10-5

Szonomár János fajbaromfi-telepe Óbecsén.

5-8

Ajánlja **tiszta vérben tenyésztett angol telivér sárga orpingtonjait.** Az állatok **Angliából** importálva M. Lindnertől I. rendű kiállítási állatok és törzskönyvezve vannak. Tavasz keltetéshez szükséges tenyésztőjásokat csakis szakszerűen selectált pepiner tenyésztésben állandóan ellenőrzött és idegen vérű I. rendű kakasokkal bíró törzsektől szállítok. — Tojások ára (rázásmentes pat. dobozokban csomagolva) tucatonként **8 K-ért.** — Az összes fajbaromfiakról szóló **árjegyzék ingyen és bérmentve.** — **Számos elsőrendű kitüntetések.** — Legutóbb **Szegeden** (1908-ban) állatjaim **Arany és Ezüst érmekkel** lettek **kitüntetve.**

Manhold Kálmán KULA, Bácsmegeye a Telecska magaslátán fekvő Rác György-féle szőlőültetvény és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható.

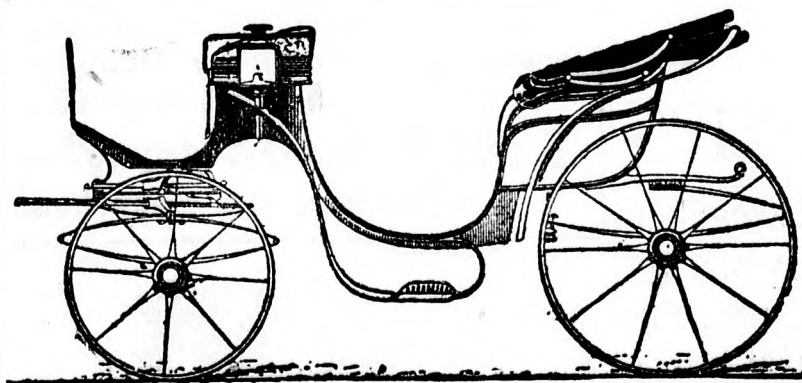
1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldségtényő.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző, amelyeknek fajtisztaságukért kezeskedem, kívánatra névjegyzéket küldök.
3. Áma, körte, barack és kajszinfa 1, 2, 3 éves ojtványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia elősövény, valamint az elősövények királya, mélyen leszállított árban.

Maclura Aurentiaca elősövény, melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sürtök, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellentáll.

Szíves megkereséseket kér

20-8

Manhold Kálmán nagybérlet.

BIHARI J. kocsigyártó Szabadkán.

Tisztelettel van szerencsém a t. címet értesíteni, hogy

SZABADKÁN

VIII., kör., 54. szám

alatt, közvetlen a vasut állomás mellett, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

kocsigyártó és lópatkoló műhelyt

nyitottam. Vagyok bátor a t. c. közönség becses figyelmét felhívni, hogy ezelőtt Budapesten mint **Bihari J.** és testvére kocsigyártó cég társtulajdonosa 17 éven át önállóan működtem és készítményeink az 1896. évi országos kiállításon ki lettek tüntetve.

Az 1885. évben a Budapesti Állatorvosi főiskolában a **patkolási** tanfolyamot sikerrel végeztem. Továbbá különösen ajánlom saját gyártmányu **gummi kerekeimet.** Mindezek előrebocsájtása azon reményre jogosít, hogy e téren úgy a szakértelem, mint külcsinra, a legmagasabb igényeknek megfelelni képes vagyok.

Régi kocsikat ujakra becserelek. = Átalakításokat jutányosan készítek. = Képes árjegyzék ingyen.

„BÁCSMEGYE“

Lapvezér:

Latinovits Pál,

Bács-Bodrogvármegye ny. főispánja.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A „BÁCSMEGYE“

a 750.000 lelket számláló Bács-Bodrog megyének legelterjedtebb lapja. Előfizetői a megyei előkelő társadalom vezetőtagjainak sorából kerülnek ki s így

hirdetések közlésére a legalkalmasabb sajtóorgánium.

A hirdetni kívánóknak készséggel mutatjuk meg előfizetőink hitelesített névjegyzékét.

Hirdetéseket csakis szolid, megbízható cégektől fogadunk el.

A „BÁCSMEGYE“

pártoktól és egyénektől teljesen független ujság s így hatalmi irányítástól, káros befolyástól menten, bátran és elszántan küzd mindama megyei közjavakért, melyek a nép politikai, társadalmi és gazdasági érdekeinek előmozdítását célozzák.

A „BÁCSMEGYE“

vezércikkeit, irodalmi és egyéb közleményeit a lapvezéren és szerkesztőn kívül a megye legjobb tollu, kipróbált irói szolgáltatják.

A „BÁCSMEGYE“

nek, a megye minden községében állandó, **rendes tudósítója** van s így minden eseményről hí, megbízható és kimerítő tudósítást közöl.

Mutatványszámot mindenkinek 4 hétig ingyen küldünk.

A „BÁCSMEGYE“

szerkesztősége és kiadóhivatala **BUDAPEST, Teréz-körut 2. sz. alatt van.**

Mezőgazdák figyelmébe!

Baromfi tenyésztők figyelmébe!

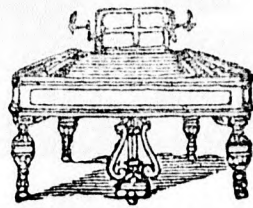

6-1

Legolcsóbb forrás!

Szőlőtermelők figyelmébe!

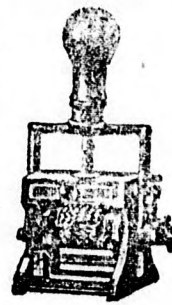

HANGSZEREK.

Kudlik Ádám hangszerkészítő Szabadkán. (Alapított 1899.) Ajánlja saját gyártmányu jó, erős hangu cimbalmaikat, hegedűk, harmonikák, jó szabadkai tamburák stb. jutányos áráért.

Tisztelettel
Kudlik Ádám.

Hivatalos

bélyegzőket, pecsétnyomókat, keletbélyegzőt, számozógépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta bélyegzőgyár és intézet:

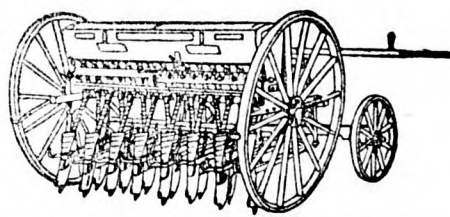
Geduldiger Hugó

vésnök

BUDAPEST,
VI. kerület, Váci-körut 17.

A Bácsmegyei Gazdaszövetség szállítja.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

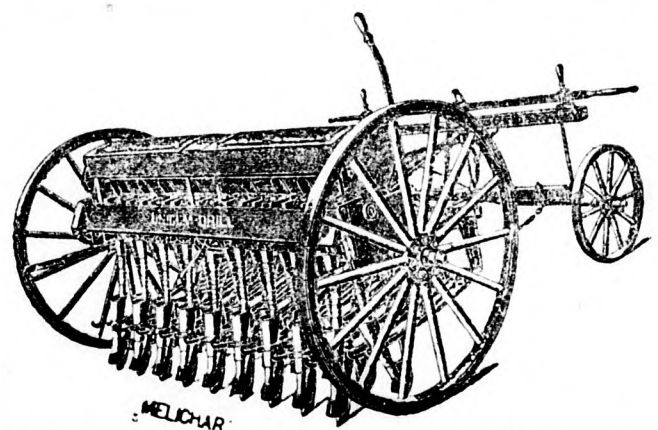
Földbirtokosok

részére ajánlja

eredeti Melichár gyártmányu Unicum Drill, továbbá szabadalmazott Kincsem tolórendszerü vetőgépeit, marott lyukazattal ellátott konkolyozó és osztályozó gépeit, Mabile rendszerü borpréseket, továbbá szőlőzuzókat és minden a mezőgazdaság részére szükséges eszközöket és gépeket, **eredeti Robey** és Tsalincolni angolországi gépgyári gyártmányu gőzcséplőkészleteket a legelőnyösebb árában és kedvező fizetési módokat mellett.

SZÜGS ÖPÖN gépgyára Baján.

Fióktelepek a megyében: Szabadka, Óbecse, Ujvidék.

Márton István

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

SZEGED,

Boldogasszony-sugárut 58. szám.

Legújabb szerkezetü fordítható tekeasztalok jóállás és kedvező fizetési feltételek mellett. Régi tekeasztalok becserélése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart **dákókat** és mindenféle kávéházi felszereléseket.

Rajzok és költségvetések ingyen.